

Høringsnotat for region Trøndelag Sør – skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur

Innledning

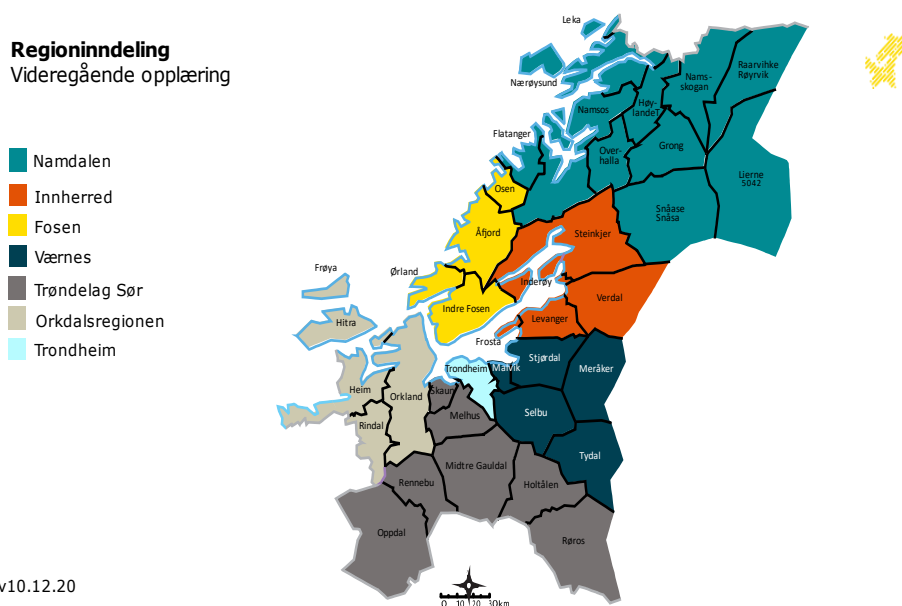
Høringsnotatet består av en fellesdel med problemstillinger som er gyldige for hele fylket, og én del for den enkelte region som gjelder dimensjonering, lokalisering og organisering av opplæringen i den aktuelle regionen. Dette notatet omhandler regionen Trøndelag Sør.

Notatet består av fire deler:

1. Gjennomgang av rammebetingelsene for utformingen av opplæringstilbudet i regionen.
2. Innspill fra kompetanseforum eller tilsvarende om kompetansebehovet i regionen.
3. Beskrivelse av prosessen forut for utarbeidelsen av notatet, og hvilke prosesser som gjenstår fram mot endelig politisk vedtak i desember 2023 og gjennomføringen av vedtakene i 2024 og årene framover.
4. Fylkesdirektørens alternative forslag til framtidig tilbudsstruktur i regionen, og spørsmål spisset i forhold til regionen.

Illustrasjonen nedenfor viser regioninndelingen for videregående opplæring i Trøndelag. Kommunene som inngår i Trøndelag Sør er markert med mørkegrått.

Figur 1

Spørsmål til høringsinstansen

Med grunnlag i regiondelen av høringsdokumentene stiller fylkesdirektøren følgende spørsmål:

- a) Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?
- b) Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

- c) Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?
- d) Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?
- e) Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?
- f) Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)
- g) Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Det er ikke obligatorisk å svare på alle spørsmålene – høringsinstansene vurderer selv hvilke punkter/tematikker som er mest relevant for eget arbeid. Vi gjør oppmerksom på at ikke alle spørsmålene er relevante for alle regioner.

Rammebetingelser og målsettinger for utarbeidelsen av opplæringstilbud

Målsettingene og rammebetingelsene er oppsummert i figur 2 nedenfor.

Tilbudsplanleggingen har fire mål:

- Arbeidslivets kompetansebehov
- Faglig og sosial utvikling
- Forutsigbarhet i regionen
- Regionalt inntak

Målsettinger for tilbudsplanleggingen er plassert i midten av figuren nedenfor, og forklaringen av målsettingene står i tekstboksen nedenfor hver målsetting.

Figur 2: Målsettinger og rammebetingelser for tilbudsplanleggingen

Tilbudet og målsettingene for tilbudet er utformet ut fra fire rammebetingelser, se teksten som rammer inn målene for tilbudsplanleggingen i figur 2.

De fire rammebetingelsene er:

- Økonomi (midler til drift og investeringer)
- Politikk (vedtak, mål og prinsipper for tilbudsplanlegging, ambisjoner)
- Regelverk (primært opplæringsloven)
- Demografi (befolkningsutvikling)

Vi skal nå gå gjennom rammebetingelser for Trøndelag Sør. Det som er skrevet generelt for Trøndelag gjelder også for Trøndelag Sør.

Regelverk

Ny opplæringslov trer i kraft 1. august 2024. Den viktigste endringen gjelder rett til opplæring fram til den er fullført og bestått. Det åpnes for at ungdom skal kunne gjøre omvalg flere ganger enn i dag, men de må innen de er fylt 19 år velge hvilken utdanning de vil fullføre. Fylkeskommunen skal ifølge § 5-3 i ny opplæringslov kunne legge stor vekt på hvilken kompetanse samfunnet trenger når tilbudet planlegges. Prinsippene for tilbudsplanlegging i Trøndelag vurderes å være tilrettelagt i henhold til dette handlingsrommet.

Når det gjelder videregående opplæring for voksne, gir den nye opplæringsloven flere nye rettigheter som får konsekvenser for tilbudsplanleggingen. De viktigste endringene er:

- Fylkeskommunen skal legge stor vekt på hvilken kompetanse samfunnet trenger når tilbudet planlegges.
- Flere vil ha rett til videregående opplæring for voksne, ved at man fra 19 år kan velge å søke voksenopplæring.
- Yrkesfaglig rekvalifisering. De som har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse, vil ha rett til videregående opplæring fram mot en ny yrkesfaglig sluttkompetanse.
- Voksne skal søke på tre sluttkompetanser, og vil ha rett til å komme inn på en av de tre.
- Rett til opplæring fram til den er fullført og bestått.
- Rett til lærepass.

Økonomi og drift

Tabell 1: Tildeling av midler til videregående opplæring for ungdommer i Trøndelag Sør

Region	Skole / Antall kapasitetsplasser	Plantall - sum			Aktivitetsbasert		Ramme 2023
		ST	YF	Totalt	Elevsatser	Utjevningstildeling	
Trøndelag Sør	Gauldal videregående skole	126	187	313	31208	5144	45182
Trøndelag Sør	Melhus videregående skole	207	224	431	42014	4722	68589
Trøndelag Sør	Oppdal videregående skole	172	70	242	22226	4453	41640
Trøndelag Sør	Piæros videregående skole	100	83	183	17492	3714	33587
	Sum Trøndelag Sør	605	564	1 169	112940	18033	188998

Den økonomiske situasjonen gjør at Trøndelag fylkeskommune må ta ned driftsnivået og investeringsnivået sammenlignet med tidligere innenfor alle sektorer. For utdanningssektoren må nivået på den årlige drifta tas ned med 150 og 160 millioner kroner fram mot 2026, og ytterligere ned med et betydelig antall millioner kroner fra 2027.

Økonomi og drift for videregående opplæring for voksne

Fra skoleåret 2023-2024 innføres ny modell for videregående opplæring for voksne. Rollene koordineringskole og samarbeidsskole fases ut og en rekke oppgaver sentraliseres. Dette gjelder blant annet inntak, realkompetansevurdering og tilbudsplanlegging. Planlegging av tilbud skal ses i

tett sammenheng med ungdomsopplæringen. Forslag til prinsipper for tilbudsplanlegging for voksne er gjengitt i fellesdelen av høringsnotatet under kapitlet «Videregående opplæring for voksne». Ny ressursfordeling for videregående opplæring for voksne er under utarbeidelse for å ivareta disse endringene.

Tabellen nedenfor viser tildeling av midler til videregående opplæring for voksne i regionen. Tildelingen er delt opp i hva som er gitt av fylkeskommunale midler og statlige midler fylkeskommunen har fått til disposisjon i satsingen Utdanningsløftet. Midlene i Utdanningsløftet er midlertidige.

Tabell 2: Tildeling av midler til videregående opplæring for voksne i Trøndelag Sør

	2021-2022		2022-2023		2023-2024	
	Beløp	Antall deltakere	Beløp	Antall deltakere	Beløp	Antall deltakere
Trøndelag Sør	3 968 000	32	3 585 500	33	4 594 700	50
Fylkeskommunale	2 735 000		2 001 900		3 806 700	
Utdanningsløftet	1 233 000		1 583 600		788 000	

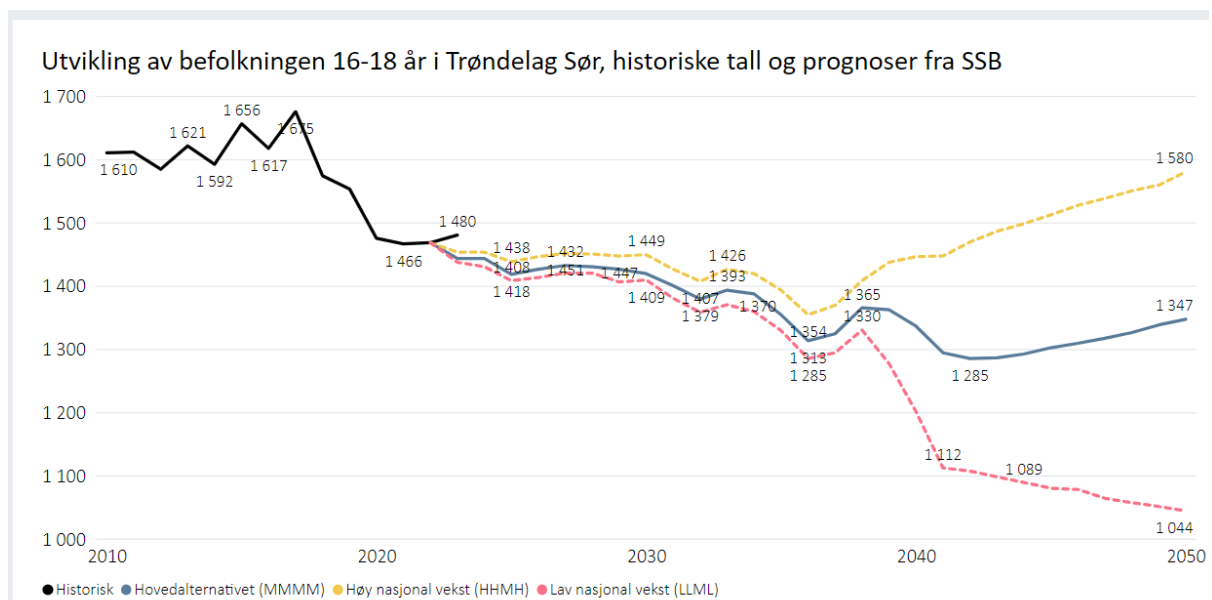
Investeringer

- Melhus videregående skole er på lista over investeringer i økonomiplanen for 2023-2027
 - Skolen er planlagt med et utdanningsprogram basert for 600 elever med muligheten for en utvidelse til 800 elever.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutvikling på Trøndelag Sør

Figur 3: Utvikling av befolkningen 16-18 år i Trøndelag Sør, historiske tall og prognoser fra SSB

Kilde: [Trøndelag i tall](#)

Trøndelag Sør består av kommunene Holtålen, Melhus, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu og Røros i statistikken ovenfor og i inndelingen av Trøndelag i regioner for planlegging av det videregående opplæringstilbudet, jf. figur 1 ovenfor.

Det har vært en nedgang i antall 16-18-åringer i Trøndelag Sør fra 2010 av. Enkelte årskull bryter trenden, men nedgangen fortsetter fram mot 2038. Prognosene fram mot 2039 er basert på fødte barn. Det er kun mindre forskjeller i de tre prognosealternativene fram mot 2039. I 2039 slår forutsetningen om økt antall fødsler inn i prognosene, og det gir store utslag for utviklingen i de tre alternativene. Antall 16-18-åringer går ned fra rundt 1480 i 2023 til rundt 1360 i 2038. Dette tilsvarer en nedgang på rundt 120 ungdommer.

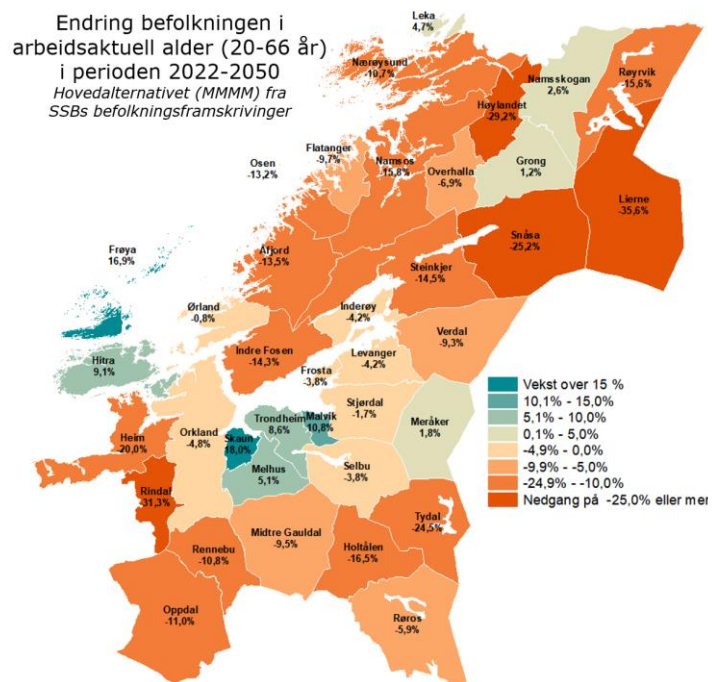
For 2022 og 2023 ligger faktisk elevtall over prognosene, og det skyldes flyktingestrømmen fra Ukraina. Det er grunn til å anta at antallet flyktninger vil gå ned betydelig fram mot 2030.

Arbeidsstyrke og utdanningsnivå

Figur 4: Endring i arbeidsstyrken

Figuren nedenfor viser utviklingen i antall 20-66-åringer i Trøndelag fra 2022 til 2050. Det er aldersgruppen 20-66 som utgjør størstedelen av arbeidsstyrken. I kartet nedenfor er vekst markert med grønt og nedgang med gult og rødt for hver kommune. Jo mørkere grønn farge kommunen har, jo større vekst i arbeidsstyrken. Jo rødere farge kommunen har, desto større er nedgangen. I kartet er endringen i arbeidsstyrken angitt med prosent.

- Aldersgruppen 20-66 år er den delen av befolkningen som utgjør den største delen av arbeidsstyrken. Personer under 20 år og over 66 år deltar også i arbeidsmarkedet, men i mye mindre grad.
- I perioden 2022-2050 vil antall personer i arbeidsaktuell alder (20-66 år) i Trøndelag øke med kun 4 181 eller 1,4 % i følge Hovedalternativet (MMMM)
- For Trøndelag utenfor Trondheim vil denne gruppen bli redusert med 7 677 personer eller - 5,0 %
- Vil gi større press utnyttelse av eksisterende arbeidskraftsressurser

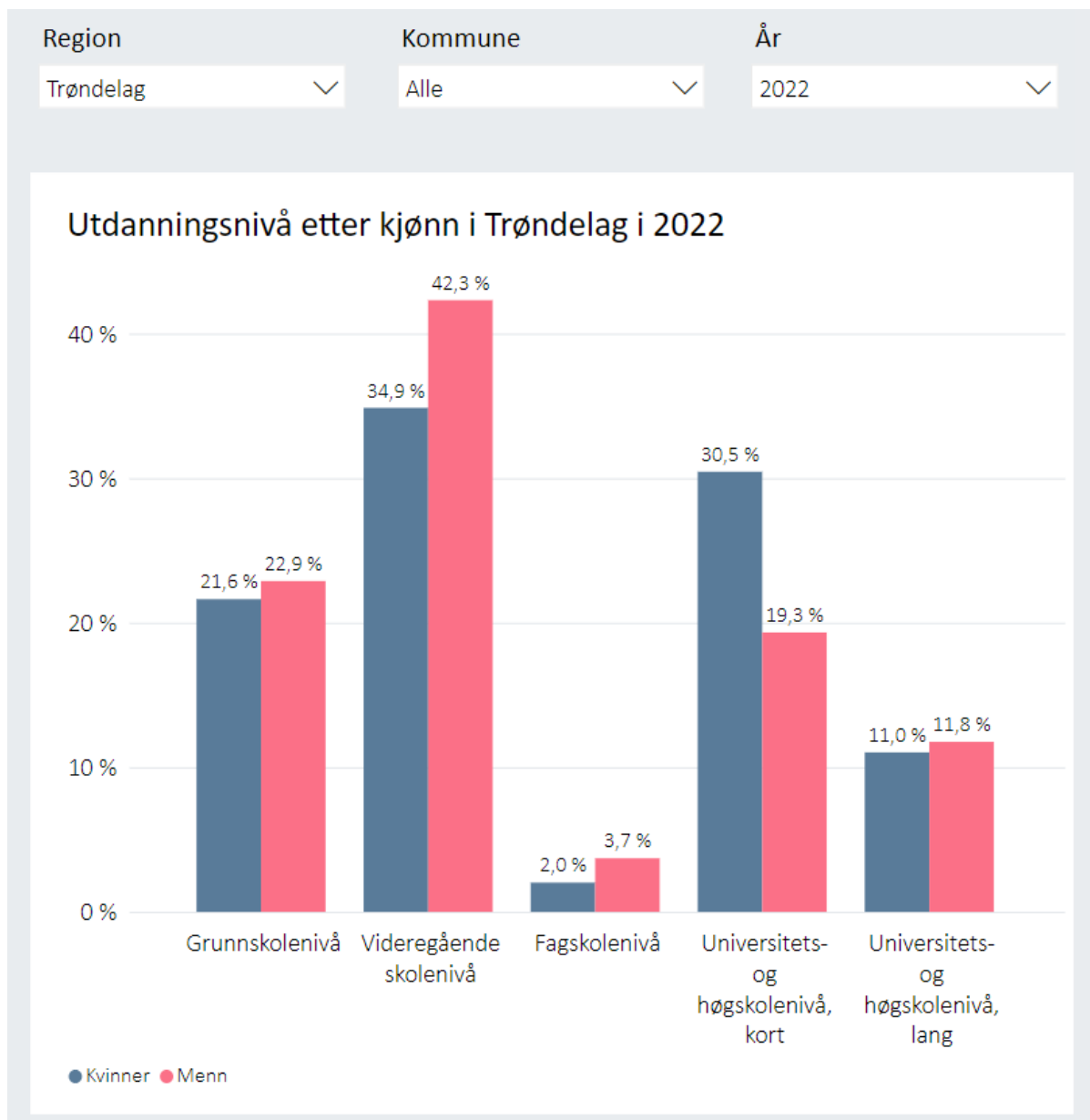

Kilde: SSB 2022 – hovedalternativet

I Trøndelag utenfor Trondheim faller arbeidsstyrken med fem prosent fram mot 2050. Kommunene i Trøndelag Sør ligger over og under snittet for nedgang utenfor Trondheim. Unntaket er Melhus som har en økning på ca. fem prosent. Utviklingen i arbeidsstyrken tilsier at det blir stadig viktigere å få med hele laget og prioritere hvilke opplæringstiltak som skal igangsettes samt dimensjoneringen av disse.

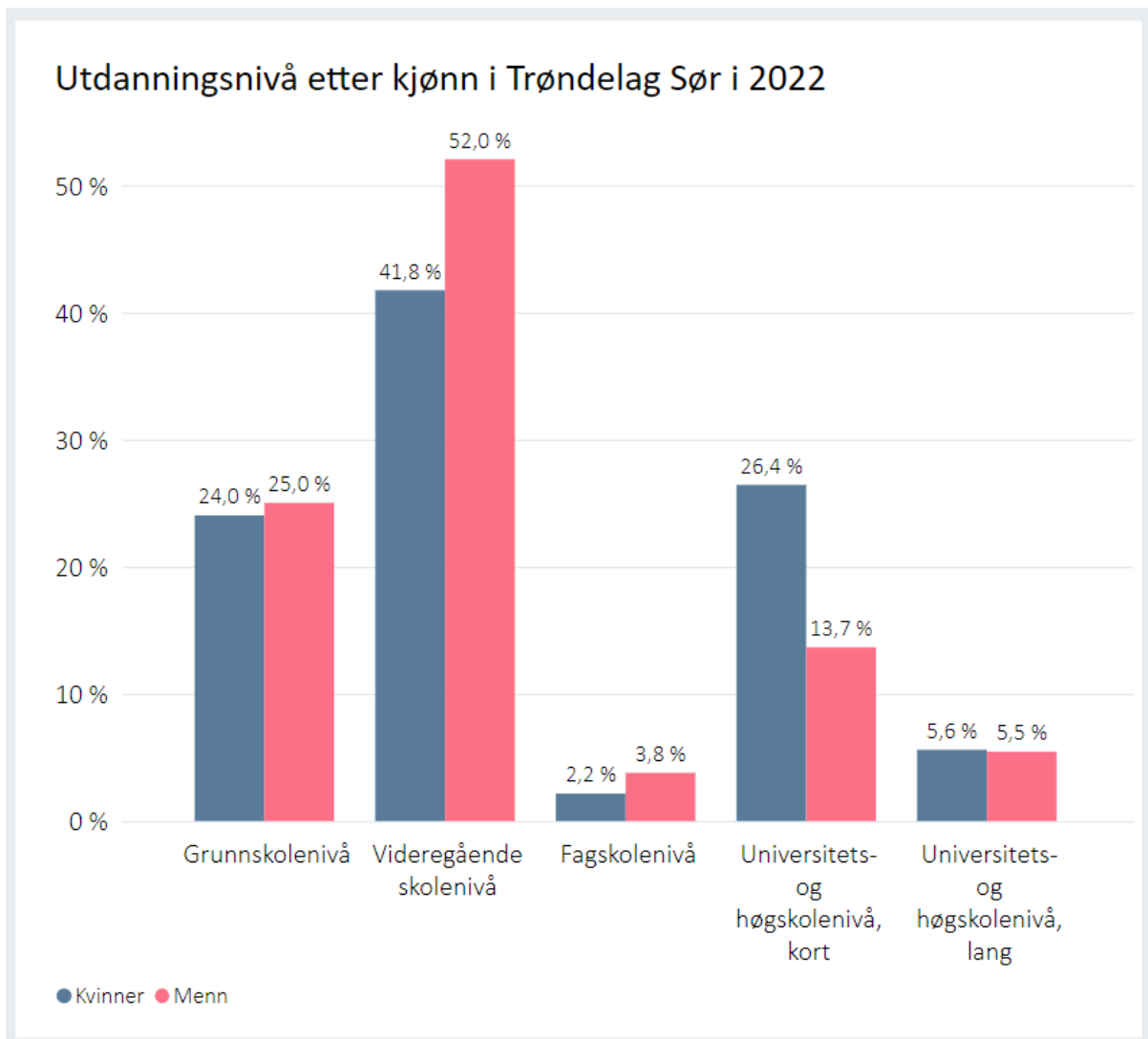
Figur 5: Høyeste utdanningsnivå for befolkningen i Trøndelag (over 16 år)

Figuren viser hvor stor andel av befolkningen i Trøndelag som har de ulike utdanningsnivåene som sin høyeste utdanning. For å ha en utdanning som sitt høyeste utdanningsnivå må den være fullført og bestått. Tallene for Trøndelag skjuler til dels store regionale ulikheter.

[Kilde: Trøndelag i tall](#)

Figur 6: Høyeste utdanningsnivå for befolkningen i Trøndelag Sør

[Kilde: Trøndelag i tall](#)

Trøndelag Sør har en høyere andel av befolkningen som har grunnskole som høyeste utdanningsnivå, ca. 2,5 prosentpoeng over snittet for Trøndelag. De har også en høyere andel som har videregående opplæring som høyeste utdanningsnivå, ca. 7 til 10 prosentpoeng over snittet. Trøndelag Sør har en betydelig lavere andel som har lang universitetsutdanning, ca. 5 prosentpoeng under snittet.

Det er interessant å gå nærmere inn på tallene i de regioner hvor andelen med grunnskole som høyeste utdanningsnivå er høy. Her vil det sannsynligvis kunne være behov for å styrke informasjonen om, og tilgjengeligheten på videregående opplæring for voksne. For å finne ut mer om potensialet i regionen må vi blant annet se nærmere på gruppens alderssammensetning og om de er utenfor/delvis utenfor arbeidslivet. Dette vil vi kunne gjøre i samhandling med NAV i Trøndelag.

Tilgang på læreplasser

Tabell 3: Tilgang på læreplasser i regionen sett opp mot elever på videregående trinn

Trøndelag Sør	Ungdommer og voksne			Behov for lærlinger (innmeldt)				Avvik plasttall 23 sett opp mot behov
	Sum Ungdommer og voksne 2023-2024	Voksne skoleåret 2023-2024 - plasser på Vg2	Skoleåret 2023- 2024 - plasser på Vg2 - ungdommer	2023	2024	2025	2026	
Utdanningsprogram								
Bygg- og anleggsteknikk	93	1	92	64	68	62	88	23
Elektro og datateknologi	38		38	23	28	24	25	13
Frisør, blomst, int, eksp. design	0		0	1	0	0	1	-1
Helse- og oppvekstfag	65	9	56	28	25	17	19	43
Håndverk, design, produktutv.	0		0	2	2	0	2	-2
IT og medieproduksjon	0		0	2	0	2	1	-1
Naturbruk	0		0	2	2	1	2	-2
Restaurant- og matfag	8		8	15	14	11	16	-6
Salg, service og reiseliv	16	1	15	18	19	12	16	0
Teknologi- og industrifag	21		21	23	15	0	16	8
	241	11	230	178	173	129	186	75

Merknader til innrapporteringen: Innrapportering av læreplasser innen helse- og oppvekstfagene mangler.

Helhetlig tilbudsplanlegging og tilbudsprinsipper

Målene for organiseringen av kompetanseproduksjonen i Trøndelag ble vedtatt i fylkestingssak [56/21](#). Disse målene er førende for arbeidet med utviklingen av de operasjonelle tilbudsprinsippene. I fylkestingssak [122/21](#) ble tilbudsprinsippene for ungdomsopplæringen vedtatt. I sak til Hovedutvalg for utdanning [32/23](#) ble prinsippene for høyere yrkesfaglig utdanning for 2024 vedtatt. Tilbudsprinsipper for voksenopplæring foreslås justert i denne hørings-saken, se fellesdelen av høringsdokumentet.

De operasjonelle tilbudsprinsippene for ungdomsopplæringen er kategorisert ut fra avstander mellom videregående skoler i regionen. For Trøndelag Sør gjelder følgende prinsipper:

B. Regioner med store avstander mellom skolene

- Skolene fordeler Vg2 mellom seg og elevene forventes å flytte mellom skolene på Vg1 og Vg2.
- BYF – modeller benyttes for å slutføre opplæringen på Vg2 og Vg3 -nivå der det ikke lar seg gjøre å følge hovedmodellen.

Politiske vedtak som gjelder Trøndelag Sør

- I fylkestingssak [76/21](#) ble det vedtatt at utvikling av et helhetlig anlegg for Melhus videregående skole skulle gjennomføres med basis i en kapasitet på 600 elevplasser med muligheten for en økning til 800. Det ble tatt hensyn til tilbudet ved Gauldal videregående skole, Meldal videregående skole og Orkdal videregående skole.
- I fylkestingssak [110/19](#) ble det vedtatt gjennomføring av byggeprosjekt for Oppdal videregående skole med en basis på 300 elevplasser. Ferdigstilling til skolestart 2022.
- I fylkestingssak [11/22](#) ble det vedtatt å ivareta distriktsprofilen ved å øke grunntilskuddet til 12 videregående skoler i Trøndelag.

Prosess for arbeidet med skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur – region Trøndelag Sør

Dato/periode	Aktivitet	Tema
Høsten 2022	Kommunedialogen med ordførerne	Varsel om oppstart av arbeidet, rammebetingelser

8. mai 2023	Møte med rektorene ved de videregående skolene – fellesmøte Trøndelag Sør og Orkland/Øy	Prosess for arbeidet
Juli-desember 2023	Utviklingsarbeid – Orkdal vgs., Gauldal vgs., Melhus vgs., Meldal vgs. og Trøndelag høyere yrkesfagskole	Batterifaglig kompetanse på videregående og høyere yrkesfaglig nivå
Innen 10. september 2023	Skolene foretar kartlegging av kompetansebehov i samarbeid med kommuner og næringsliv	Kartlegging av kompetansebehov

Den videre politiske prosessen er beskrevet i fellesdelen av høringsnotatet.

Veien videre i arbeidet med å dekke kompetansebehov

Arbeidet med helhetlig tilbudsplanlegging er en kontinuerlig prosess som ikke avsluttes etter denne høringssaken. Prosessen består av følgende trinn i en 1-2-årlig syklus:

- Kunnskapsgrunnlag om regionene og fylket
- ↓
- Kompetansebehov i regionen
- ↓
- Samordnet «bestilling» av kompetanse fra regionen
 - Videregående opplæring (Voksne og ungdommer)
 - Høyere yrkesfaglig utdanning (HYU)
 - Universitet/høgskole
- ↓
- Tjenesteproduksjon – valg av metode for å utvikle kompetanse
 - Skole, lærlingeordningen, nettskole m.m.
- Tilbakemelding til/dialog med regionene knyttet til leveranse av kompetanse
 - Opplæringsbehov dekket?
 - Behov for karriereveilegning i forhold til søkeres valg?
 - Andre tiltak for å oppnå bedre balanse?

Trøndelag fylkeskommune samarbeider bredt både internt og med eksterne aktører for å fremskaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for tilbudsplanleggingen. Her inngår kunnskap som gjelder både hele fylket og de enkelte regioner, og det tas hensyn til nasjonale behov. Videre innhentes det innspill fra regionene angående kompetansebehov. Både kunnskapsgrunnlaget og dialogen med regionene danner grunnlaget for at regionene melder inn en samordnet «bestilling» av kompetanse til fylkeskommunen, hvor man ser de ulike utdanningsnivåene og -typene under ett. Gjennom høringssak foreslår fylkesdirektøren hvordan tjenesteproduksjonen skal se ut, og tilbudsstrukturen vedtas politisk etter at høringsprosessen er avsluttet. I neste omgang vil en dialog med regionene kunne avdekke om utdanningstilbudet er balansert med tanke på kompetansebehov.

Innspill fra Kompetanseforum Trøndelag Sør

Kompetansekartlegging:

«Det er mange små og mellomstore bedrifter (SMB) i vår region. Nesten 30 % av de spurte bedriftene har færre enn fem medarbeidere, mens ytterligere 20 % har færre enn ti medarbeidere.

Tre fagområder peker seg ut ifølge kartleggingen; bygg- og anleggsteknikk, teknologi og industrifag og salg, service og reiseliv. Også elektrofag og restaurant og matfag har kompetansebehov, mens andre fagområder havner i en «annen-gruppe» på 18 %. Det er

grunn til å anta at behovene i offentlig sektor derfor i stor grad ligger i annet-gruppen, og at bl.a. behovet for helsefaglig kompetanse ligger der.

Kartleggingen viser også at det er svært stort behov for yrkesfaglig kompetanse innenfor områdene som er nevnt over, samt stort behov for høyere utdanning innen områdene økonomi, markedsføring og ulike naturvitenskapelige retninger (ingeniører).

Vi tror det blir viktig å se tilbudene ved de videregående skolene i Trøndelag Sør i sammenheng når tilbudene fremover skal planlegges. Samarbeidet skole-næringsliv bør derfor i større grad gå over kommunegrensene. Kompetanseforumet i Trøndelag Sør er en viktig arena i så måte.»

I kommunedialogen våren 2023 kom det ønske om å sette av ressurser til opplæring i fag utenom hovedmodellen (2 år i skole og 2 år i bedrift). Det var primært tenkt på voksne, men også ungdommer som ønsker å utdanne seg i små, men viktige fag. Utsagnene støttes av kompetansekartleggingen i etterkant som viser at regionen har svært mange små bedrifter med 10 eller færre ansatte.

Alternative forslag

Fylkestinget har vedtatt i sak [115/21](#) at dagens skolestruktur skal videreføres i fylkestingsperioden 2019-2023. Det nye fylkestinget må vedta sin strategi for skolestruktur i fylkestingsperioden 2023-2027. Fylkesdirektøren har forstått det slik at essensen i vedtaket i sak 115/21 er opprettholdelse av opplæringsaktivitet på dagens skolesteder for å ha nærhet til opplæringstjenester.

Det er utarbeidet et alternativ for regionen der skoler er foreslått organisatorisk sammenslått, dvs. én skole med to skolesteder. Det er også utarbeidet et alternativ med videreføring av dagens skoler, men med redusert tilbudsbredde/volum.

Organisatorisk sammenslåing av skoler

Organisatorisk sammenslåing innebærer at to skoler blir slått sammen til én skole, men at skoledriften videreføres på begge skolestedene.

Konsekvensene av sammenslåingen er hovedsakelig følgende:

- Det er én rektor som planlegger organisering av opplæringen, bruk av lokaler og utstyr og bruken av penger. Det gir muligheter til å heve kvalitetene på opplæringen og opprettholde en større tjenesteproduksjon.
 - Det er mulig å vri ressursbruken fra administrasjon til tjenesteproduksjon.
 - Muligheter for å slå sammen grupper i fellesfag og programfag kan frigi ressurser til utvidelse av tilbudet.
- Kommuner og arbeidsliv i kommunene forholder seg til ett kontaktpunkt for å planlegge og utvikle opplæringstilbud og samarbeid.
- Det å drifte en organisasjon med to arbeidssteder har sine utfordringer, men er ikke uvanlig i arbeidslivet.
- Fram til arbeidsdelingen (fordeling av tilbud) mellom skolene er sluttført kan det være utfordrende for søkerne å ikke vite hvilket skolested de skal gå på.

Opprettholde dagens organisering av skolene, med en sterkere reduksjon av opplæringstilbudet

En opprettholdelse av dagens organisering vil sikre at rektor beholder nærheten til sine ansatte og oversikten over den daglige driften. Man unngår utfordringer knyttet til å ha to arbeidssteder, som for eksempel administrativt dobbeltarbeid. Arbeidslivet må på sin side forholde seg til to skoleenheter i utviklingsoppgaver og samarbeid.

Utdanningssektoren må imidlertid redusere ramma betydelig fram mot 2026 og 2027, som beskrevet over og i fellesdelen av høringsnotatet. Kravet om innsparing blir ikke redusert av at skolene videreføres som i dag. En videreføring av dagens organisering vil medføre at tilbudet må reduseres ytterligere. Dette fordi det ikke vil bli mulig å ta ut gevinstene som ligger i samkjøring av grupper i fellesfag og programfag samt administrasjon, jf. modell for organisatorisk sammenslåing.

Forslag og begrunnelse for endringer i tilbudsstrukturen i Trøndelag Sør for ungdommer og voksne

I vedlegg 1 finner dere tilbudet for 2023-2024. Det er denne tilbudsstrukturen som er utgangspunktet for de forslåtte endringene.

I forslagene er det to ulike tidsperspektiver. Tilbudet på lang sikt tar 2-3 skoleår å realisere, dette finner dere i vedlegg 3. Drøftingene starter med dette perspektivet.

I vedlegg 2 finner dere endringene som foretas fra skoleåret 2024-2025. Dette angir første steget i prosessen for å komme fram til en ny tilbudsstruktur.

I. Hvilke tilbud bør samles i Trøndelag Sør?

A. Det langsiktige perspektivet fram mot 2025-2026

Yrkesfaglige utdanningsprogrammer

I hovedutvalgsak [76/21](#) om ombygging av Melhus videregående skole ble det beskrevet hvordan økningen i antall 16-18-åringer i Skaun vil påvirke opplæringstilbudet ved Gauldal videregående skole, Melhus videregående skole, Meldal videregående skole og Orkdal videregående skole. Det ble forslått endringer i tilbudet ved Melhus videregående skole ut fra behov i både regionen Trøndelag Sør og Orklandsregionen. For Gauldal videregående skole, Meldal videregående skole og Orkdal videregående skole ble det prioritert økt oppfyllding i eksisterende tilbud framfor å opprette nye.

Tilbudene ved Oppdal videregående skole og Røros videregående skole fastsettes uavhengig av de andre skolene i regionen, fordi avstandene er så store at elevene må bo på hybel for å kunne benytte seg av tilbudet ved andre skoler.

I forbindelse med den pågående etableringen av batterifabrikken, med inntil 2500 ansatte, vil det bli avdekket nye kompetansebehov. Det er fra sentrale myndigheter angitt at det ikke kommer til å bli opprettet egne programområder dedikert batterifag, men det åpnes for lokal faglig fordypning innenfor ulike sluttkompetanser. Fra høsten 2024 er det planlagt å iverksette en lokal læreplan ved de fire skolene for å gi elevene kompetanse innenfor ulike lærefag.

Etableringen vil trolig gi ringvirkninger i form av økt bosetting i de omkringliggende kommunene. Det vil i seg selv utløse behovet for en ny gjennomgang av tilbudsstrukturen ved de fire skolene.

Melhus videregående skole vil, på samme måte som Malvik videregående skole, avgi elever innenfor elektrofagene til ledige læreplasser i Trondheim. Tilbudsstrukturen ved de to skolene er bygd opp ut fra dette faktum. Det samme gjelder byggfagene som Vg2 Rørfag som er dimensjonert for å dekke behovene utenfor regionen Trøndelag Sør. Byggfagene i aksene Melhus – Trondheim – Stjørdal er planlagt som et sammenhengende tilbud. Dette ble gjort i forbindelse med innføringen av fagfornyelsen høsten 2021.

De studieforberedende utdanningsprogrammene

Samme status som for yrkesfaglige utdanninger, dvs. oppfyllding av grupper i tråd med elevtallsveksten i Skaun.

B. Gjennomføring av tilbudsomleggingen/det korte perspektivet

Nedjusteringen av det yrkesfaglige tilbudet tas i justeringssaken 2024.

Endringer i 2024-2025

- Mindre endringer

Endringer i 2025-2026

- Kompetanseforum og skolene samarbeider om bruken av 15 plasser satt av til tiltak for enkeltpersoner

C. Andre omlegginger

For å gi muligheten for å tilby opplæringsløp som ikke finnes i regionen, settes det av 15 plasser til alternative opplæringsløp. Kompetanseforum kommer med forslag til prioritering basert på lokale vurderinger med inntil 3 elever per opplæringsløp. Ordningen foreslås innført fra skoleåret 2025-2026. Det tar tid å få på plass forpliktende avtaler mellom arbeidsliv og skoler om gjennomføringen av opplæringen. Partene må forplikte seg til å gjennomføre hele opplæringsløpet for ungdommene/de voksne som deltar i opplæringsløpet. Ungdommene og de voksne skal involveres i utformingen av opplæringstilbudet.

II. Samorganisering av skoler

Det er ikke forslag om samorganisering av skoler i denne regionen.

III. Tiltak for å nå innsparingskrav

Reduksjon av tilbudet på spisset toppidrett.

Spisset toppidrett er delt opp i kategoriene A-tilbud og U-tilbud. Begge tilbudene tilfredsstiller kravene som stilles til spisset toppidrett. A-tilbud bidrar jevnlig med utøvere som tar medaljer i de store mesterskapene. Følgende U-tilbud foreslås tatt ut av tilbudsstrukturen ved Melhus videregående skole:

- Sykkel

Det at tilbudene tas ut av spisset toppidrett betyr at skolen og idretten ikke får ekstra midler til trenere og/eller andre tiltak som er nødvendig for å nå kvalitetskravene. Det vil fremdeles være mulig å gå på idrettsfag og utøve idrettene, men det gis ikke ekstra tildeling for å gi enkeltelever ved skolen tettere idrettsfaglig oppfølging. Utfasingen tas over tre til fire år.

Reduksjon av yrkesfaglige tilbud

- Tas som del av justeringssaken i mai 2024

Musikk, dans og drama

- Ikke aktuelt da tilbudet ikke finnes i regionen

Forslag og begrunnelse for tilbudsstrukturen i Trøndelag Sør for voksne

I videregående opplæring for voksne skal opplæringstilbudet tilpasses den voksnes livssituasjon. Eksempel på tilpasning er komprimert opplæringstid, kveldsundervisning og fjernundervisning. Det betyr ikke at tilbudet skal passe hver enkelt, men at tilbudet er lagt til rette for at deltakere i ulike livssituasjoner kan benytte seg av tilbudet.

I planleggingen av opplæringstilbudet for voksne er det forsøkt tatt høyde for de som er tatt inn etter dagens lovverk, og hensynet til endringene i nytt lovverk. For å imøtekomme ny lov og forskrift vil det være nødvendig med justeringer over tid, for å treffe kompetansebehovet bedre. I oversikten nedenfor framgår planlagte opplæringstilbud for voksne i regionen. I tillegg er det planlagt noen fylkestilbud. Skoler med fylkestilbud vil ha ansvar for deltakere fra hele fylket.

I fag der det ikke er fylkestilbud eller regionale tilbud vil det være aktuelt å samorganisere med ordinært tilbud. Det vil da være behov for å tilpasse timeplanen til dette. Eksempelvis kan det være hensiktsmessig å planlegge programfagopplæringen bolkvis, slik at voksne får mest mulig fulle/få dager med opplæring. Mange voksne har behov for å stå i jobb parallelt med opplæringen, og har også omsorgsoppgaver som skal ivaretas.

Når søkertallene er på plass, vil det foretas en justering av planlagt tilbud der det er behov. Det kan også bety at det er behov for å opprette tilbud som ikke er nevnt i høringen.

I hoveddelen er det nevnt innføring av modulstrukturert fag- og yrkesopplæring (MFY). Trøndelag innfører de nye læreplanene etappevis, og starter med 4 utvalgte lærefag. I utvelgelsen av fag er erfaringer fra forsøket lagt til grunn. For høsten 2024 tilbys helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget. Helsearbeiderfaget har erfaringsmessig en større søkermasse, og vil derfor planlegges i alle regioner. Erfaringer fra MFY-forsøket viser at salgsfaget egner seg godt som et nettbasert tilbud, på grunn av fagets egenart. Søkermassen er spredt i hele fylket, og det er få søkere. Kokkfaget krever tilgang til egnede lokaler, og bør legges til en skole som får ansvar for deltakere fra et større geografisk område. Betongfaget er en oppfølging av politisk vedtak (sak [65/22](#) i Hovedutvalg for utdanning), og er planlagt som et digitalt tilbud. Fylkeskommunen jobber med plan for overgangsordninger fra ordinær læreplan til de nye læreplanene.

Videregående opplæring for voksne – regiontilbud

Bakgrunn for planlagte tilbud er foreslåtte prinsipper i hoveddelen av høringsnotatet.

Forslag egne grupper for voksne skoleåret 2024-2025

- Påbygg. gen. Studiekompetanse/de seks studiekompetansefagene:

Regionen har erfaringsmessig svært få søkere. Individuell innpassing av søkere i nærscole i ungdomsopplæring/nettscole.

- Melhus vgs.
 - Vg1 Bygg- og anleggsteknikk (deretter bedriftsbasert opplæring)
 - Vg2 Rørlegger
- Røros vgs.
 - Ingen egne grupper/samkjøring med ungdom ved behov
- Gauldal vgs.
 - Vg1 Helse og oppvekstfag
 - Vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag
 - Helsearbeiderfag (MFY-læreplan)
 - Vg1 Teknologi- og industrifag
 - Vg2 Industriteknologi
 - Vg1 Bygg- og anleggsteknikk (deretter bedriftsbasert opplæring)
- Oppdal vgs.
 - Ingen egne grupper/samkjøring med ungdom ved behov

Helsearbeiderfag (MFY-læreplan) blir et sentralt voksenopplæringstilbud i regionen, siden en stor andel av søkerne har dette som ønsket sluttkompetanse. Det er ønskelig at én skole i regionen har opplæringsansvar. Oppdal har erfaringer fra forsøket med MFY, mens Gauldal vgs. ligger sentralt i regionen. Det er også viktig å ivareta et opplæringsløp for de som søker andre sluttkompetanser enn Helsefagarbeider.

Regionen har erfaringsmessig få søkere til **påbygg til generell studiekompetanse**. Det vurderes som tilstrekkelig med muligheten innen nettskolen, samt mulighet for samkjøring med ungdomsopplæring.

Fellesfag for voksne som går yrkesfag

Når det gjelder fellesfag, er det flere løsninger:

- Skolen som tilbyr programfag har også ansvar for fellesfagene
- To eller flere skoler i regionen samarbeider om fellesfag for å fylle opp større grupper med fellesfag

I tillegg vil det være mulig å ta fellesfag gjennom nettskolen, for de deltakerne som ønsker det.

Videregående opplæring for voksne – fylkestilbud

Fylkestilbudene planlegges som fleksibel opplæring, og skal ivareta deltakere som kan bo langt fra opplæringsansvarlig skole. Se prinsipper i fellesdelen av høringsnotatet under «Alternative opplæringsarenaer, nye opplæringsformer, nettskole og samlingsbasert opplæring».

Fylkestilbud for voksne skoleåret 2024-2025:

- Nettskolen
 - Fellesfag YF (ny)
 - Påbygg til generell studiekompetanse
 - De seks studiekompetansefagene
- Helse- og oppvekstfag
 - Vg3 Tannhelse (Verdal vgs. skoleåret 2024-2025, deretter ny struktur)
 - Vg3 Apotek (TROVO)
 - Vg3 Helsesekretær (TROVO)
 - Vg2 Fotterapi og ortopediteknikk (Steinkjer vgs. 2024-2025, deretter utfases)
 - Vg3 Fotterapi (Steinkjer vgs. 2024-2026, deretter utfases)
 - Vg2 Ambulansfag – syklus på annenhvert år (Olav Duun vgs.)
- Elektro og datateknologi
 - Vg1 Elektro og datateknologi (ikke avgjort)
 - Vg2 Elenergi og ekom (ikke avgjort)
 - Vg2 Elenergi og ekom (Steinkjer vgs. skoleåret 2024-2025, deretter utfases)
- Restaurant- og matfag
 - Kokkfaget MFY-læreplan (Byåsen vgs.)
- Salg, service og reiseliv
 - Salgsfaget, MFY-læreplan (TROVO)
- Bygg- og anleggsteknikk
 - Betongfag, MFY-læreplan (Charlottenlund vgs.)

Fylkestilbud skal organiseres slik at det er mulig for deltakere fra hele fylket å delta, ved at skolen skal kunne gjennomføre distribuert og samlingsbasert opplæring. Det vurderes som hensiktsmessig at én skole har dette ansvaret. Det kan være hensiktsmessig for opplæringsansvarlig skole å samarbeide

med andre skoler, blant annet for å gjennomføre samlinger og for å skaffe praksisplasser til Yrkesfaglig fordypning.

Det er foreslått ett nytt tilbud i nettskolen; **Fellesfag for yrkesfag**. Fellesfag for yrkesfag er etterspurt i lengre tid.

Innen helsefagene har Olav Duun vgs. hatt et stabilt tilbud på Vg2 **Ambulansefag**. Faget er foreslått videreført. Tilbudet settes i gang annenhvert år. Dimensjonering må sees i sammenheng med lærlingebehovet i hele fylket.

Tannhelsetilbudet er lagt til Verdal vgs. med ei begrensning på kommende år. **Apotekteknikk, helsesekretær og tannhelsesekretær** er 3-årige opplæringsløp i skole. Det er tilbud med en begrenset mengde søkere som bor spredt i fylket, noe som gjør det utfordrende å dimensjonere et stedlig tilbud med nærhet til deltakerne. For å se om det er mulig å finne en modell som treffer disse utfordringene bedre, er det nedsatt ei arbeidsgruppe som vurderer å legge deler av tannhelsetilbudet på digital plattform med sterk tilknytning til praksis i klinikkene. Arbeidsgruppa skal levere sine anbefalinger i løpet av 2024, og vil legge grunnlaget for planlegginga av tilbudet fra skoleåret 2025-2026.

Fotpleie (Vg2 og Vg3) har vært tilbudt ved Steinkjer vgs. som rene voksentilbud, da det ikke eksisterer et ungdomstilbud i eget fylke. Tilbudet utfases da det er få søkere og lite meldt kompetansebehov i Trøndelag. For å opprettholde tilbudet må næringslivet melde kompetansebehov.

Elektro og datateknologi har solid søkermasse, men det er begrenset tilgang på læreplasser. Hovedtyngden søkere har behov for Vg2 Elenergi og ekom, der det er mange mulige sluttkompetanser etter Vg2. Ved andre ønskede sluttkompetanser bør man ta sikte på samorganisering med ungdomsklasser, eller alternative modeller for opplæring (1 år skole + 3 års læretid, fagbrev på jobb, osv.). For skoleåret 2023-2024 var det to fylkestilbud på Vg1 (Steinkjer vgs. og Meldal vgs.). Det foreslås at begge fylkestilbudene fases ut, og erstattes av ett fylkestilbud. Det er flere skoler som har utdanningsprogrammet på Vg1, med videre mulighet for Vg2 Elenergi og ekom. Det er ikke foreslått hvilken skole som bør ha fylkestilbudet, men høringen gir mulighet for flere skoler å vurdere om de har kapasitet til å utvikle et godt fylkestilbud innen elektrofag. Kapasitet på tilbudet vil sees i sammenheng med ungdomsopplæring, tilgang på læreplasser i fylket og innmeldt kompetansebehov.

I **Salgsfaget** vil MFY-læreplanene benyttes fra høsten 2024. Erfaringer fra forsøket har vist at faget egner seg godt som nettbasert tilbud. Det foreslås derfor et nettbasert fylkestilbud, der én skole har ansvaret for opplæring. De skolene som har vært involvert i forsøket er TROVO, Verdal vgs., Fosen vgs., Oppdal vgs. og Kyrksæterøra vgs. TROVO foreslås som ansvarlig for salgsfaget etter nye læreplaner.

Vedlegg:

1. Tilbudet for 2023-2024
2. Tilbudet for 2024-2025
3. Tilbudet for 2025-2026